

БІБЛІОТЕКА ДОПОМАГАЄ ПОВІРИТИ В СЕБЕ

З екранів телевізорів, зі шпальт газет і журналів останнім часом лунають заклики про перегляд сприйняття суспільством інвалідів як тягаря для сім'ї та держави. У цивілізованих країнах їх називають людьми з обмеженими фізичними можливостями або з особливими потребами і багато робиться для того, щоб якнайповніше задовольняти ці потреби.

Серед людей, які пересуваються на інвалідних візках або живуть з діагнозом ДЦП, чимало талановитих, непересічних особистостей. Здебільшого вони великі книголюби, тому їхні батьки, родичі – часті відвідувачі книгозбірень.

Усе це враховують у своїй діяльності працівники бібліотек Мукачівської ЦБС Закарпатської області, зокрема, обов'язковою в їхній практиці є така форма роботи, як книгоношення.

Тому, звичайно, коли до мене звернулася голова центру для інвалідів „Фенікс” М. Дашик з проханням надати дітям-візочникам приміщення, де б вони могли вивчати англійську мову, одразу ж погодилася, хоча й нашим працівникам довелося заносити візки з дітьми на руках, через те, що вхід до будівлі бібліотеки не має пандусів. Та це і не було дуже обтяжливо.

Треба було бачити, з яким ентузіазмом діти щосереді приїжджали до бібліотеки! Спілкування, зміна обстановки, розмови на рівних впливали на них дуже благотворно. Окремі читачі навіть відмовилися від обслуговування книгою вдома. Ми проводили з дітьми конкурси, брейн-ринги, вікторини, хоча інколи було нелегко, бо для роботи з цією категорією користувачів потрібні спеціальні знання і більше часу на їхнє обслуговування – в галасливих юрбах швидких і непосидючих школярів ці діти губилися та дратувалися...

Близько і досить тривалий період мені довелося займатися людьми „на візках” ще раз, коли, виконуючи свої громадські обов'язки, я була керівником групи ветеранів та інвалідів, які оздоровлювалися в місцевому санаторії „Синяк”. Тоді, знову зіткнувшись із проблемою пересу-

вання цих людей, я дала собі слово будь-що облаштувати в бібліотеці пандуси, зробити все, щоб забезпечити її сучасною технікою, аби наблизити таких користувачів до світу книг та інформації.

2007 року міський голова виділив 60 тис. грн. на ремонт, подарував 10 комп'ютерів та 10 тис. гривень для придбання нових книг, у т. ч. на електронних носіях. Тепер наші користувачі з особливими потребами можуть читати книги з монітора і слухати їх у виконанні відомих акторів. Наприклад, є записи поезій Т. Шевченка, які читає з. а. України П. Панчук; казок О. Уайльда у виконанні з. а. артиста України Б. Лободи; драматичних творів Лесі Українки у виконанні н. а. України А. Роговцевої; «Кайдашевої сім'ї» І. Нечуя-Левицького у виконанні О. Сумської та ін.

3 грудня цього ж року завдяки фінансовій, і не тільки фінансовій, підтримці міської мерії та її голови в Бібліотеці було відкрито Інтернет-центр, який безперешкодно можуть відвідувати і люди з обмеженими фізичними можливостями. На відкритті були присутні перші особи міста: в/о міського голови З. Лендел, заступник міського голови М. Лабощ, завідувачі відділів міськвиконкому, представники міської ради, керівники структур, що працюють з інвалідами, М. Дашик, М. Бурлака, В. Кондрощ, Л. Максота, О. Ревуцька, голова місцевого осередку Товариства Червоного Хреста України І. Мілес, начальник управління праці та соціального захисту населення Д. Поп та ін. І, звичайно, було багато тих, для кого адміністрація бібліотеки, власне, й старалася, – діти та дорослі з обмеженими фізичними можливостями. На закінчення присутніх пригостили солодощами, а працівники Інтернет-центру провели годину спілкування „Повір у себе”.

Наступним етапом у наближенні бібліотечних установ міста до людей з особливими потребами є облаштування пандусів та забезпечення доступу до Інтернету у філії № 7 сімейного читання у великому мікрорайоні Росвигово.

О. Стадник

Р. Лахнова

АРТЕМІВСЬКА МІСЬКА БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ДІТЕЙ: НОВІ ФОРМИ РОБОТИ

А ртемівська міська бібліотека для дітей, яка входить до складу Артемівської ЦБС (Донецька область), за рік обслуговує майже 6 тис. користувачів, відвідуваність складає 42 тис., книговидача – 122 тис. прим. документів.

У своїй повсякденній діяльності книгозбірня використовує традиційні та інноваційні форми роботи з юними читачами. Всього за рік проводиться понад 150 різних заходів. З 2001 року у Бібліотеці працює Інтернет-центр, безкоштовно для користувачів різних вікових категорій.

Та найбільше уваги колектив (усі працівники мають бібліотечну освіту і досвід роботи не менше 15 років) приділяє залученню дітей до читання, підвищенню його рівня, досягненню того, щоби книга входила в життя дитини

якомога раніше і була невід'ємною його частиною.

Одним із кроків стало започаткування такої форми роботи, як шкільні батьківські збори у Бібліотеці. Сьогодні це вже традиція. А у той час навіть вчителі шкіл не зовсім розуміли, навіщо це потрібно. Тепер такі збори завжди стають подією в житті книгозбірні, школи та родин, адже це одна із можливостей поспілкуватися з батьками наших читачів про книгу, її роль в житті дітей та про те, що потрібно знати і робити, аби інтерес до друкованого слова, мови, книги зростав.

Збори проводяться з батьками дітей, які переходять до п'ятого класу. Це один із періодів у житті учнів, який психологи називають кризовим. Тому що у п'ятому кла-